

כל שעה פרק שני פסחים

לג.

עין משפט
נר מצוה

צ"ז א מ"י פ"א מהל'
מעילה הלכה ג:
צ"ח ב מ"י פ"ה מהל'
תרומות הלכה ח:

מוסף תוספות

א. ואע"ג דאיכא מ"ד
התם דון מינה ומינה מ"מ
היכי פריך הכא כ"כ
בפשיטות דקאמר שדא
ביה נרגא. מוס' שאנך.
ב. דאבא שאול. מוס'
הכ"ש. ג. [ו]נתכוון לזה
שחקן אל שחשבה שהוא
תלוש. ח"י ה"ד. ד. [ו]לא
הוי מלאכת מחשבת. מוס'
הכ"ש.

רבינו חננאל

וְלֹא אִשְׁכַּחן מֵאֵן דָּאָר
 וְדִי כְּמַעֲלֵה בְּמִילָה אֵינִי
 חוּרִי, כְּמַעֲלֵה הָיוּ כְּמַעֲלֵה
 ר' אֲמִיר מְבִיתָה וְחֻמְסִים
 אֲמִירִים כְּבֹוֹרֵה, וְאֲמִירִין
 מִשְׁמֵ עֲמָד דְּרֹאֵר גִּמְר חָטָט
 חָטָט מְחֻרְמָה, מִה תְּרִמָּה
 בְּמִיתָה דְּכֻרִים וְמוֹחַ בִּי
 אֵי, תִּלְחֹלֶה, אֵי מְעִילָה
 מְבִיתָה, וְיִמְנֵה מִה תְּרִמָּה
 כְּמִיתָה, חָיִיב פְּחוּת מְבִיתָה
 פְּטוֹר אָף מְעִילָה כִּי.
 וְאִסְקָנָה דְּרֹאֵר אֵי פִּסָּה
 דְּאִמָּא שֶׁאֵל בִּי
 תְּרִי כִּוִּית וְשׁוֹה פְּרוּטִי
 אֵי (דִּי מִי רִיבֵי דְּרֵבֵבֵי)
 אֲמַר אֲבִי מִי כֵּן, אֲמַר חָפֵץ אֵי
 אֲמַרְתָּ שֶׁאֵל מְצוּת שֶׁאֵל
 אֵי עֵשׂ כֵּהֵן שֶׁאֵל מְצוּת
 מְכַבְּרִין, שֶׁאֵל מְצוּת
 לְחֹתֵךְ אֵת הַחֵלְשׁ (בְּשֹׁד)
 וְחֹתֵךְ אֵת מְבִילָה שֶׁאֵל
 תְּנֻכְרִין לְחֹתֵמָהּ גִּבְיִי
 שְׁמוֹלִי וְנִתְחַמֵּם גִּבְיִי
 חָפֵץ, וְרֵב נִחְמֵן בִּי יִצְחָק
 שֶׁאֵל מְצוּת לְחֹתֵמָה
 תְּחַלְשׁ וְחֹתֵךְ מְחַבְּרִין
 פְּטוֹר, תֵּאֲמַר בְּמַעֲלָה
 שֶׁאֵל מְצוּת לְחֹתֵמָה דְּרִי
 לְחִיבִית לִישׁוֹל חָפֵץ וְסָךְ
 שֶׁאֵל (תְּרִמָּה) [קְדִישׁ]
 שֶׁאֵל, בְּדִיאָה מְחַבְּרִים
 תְּרִמָּה תְּחַלְשׁ אֲמַר
 תְּפַרְשֵׁי חֵמֶץ תְּרִמָּה דְּבִי
 דְּאִיק אֵינִי קְדִישָׁה, דְּאִיק
 רֹאשִׁית דְּגֻלָּתָּ תֵּן, לְחֹתֵךְ
 לְכֹלֵם תֵּן לְחֹתֵמָה
 לֹא אֲכַלֶּה
 וְלֹא לֵאמֹר מִה שֶׁאֵל אֵינִי
 וְאִנִּי, וְאִנִּי שֶׁאֵל אֲדֹרִי,
 בְּעִינֵי לִי מִשֵּׁם וְמוֹחֲבִין
 מְחַבְּרִין תְּרִמָּה פ"ב אֵי
 תְּמַרְכִּין מִן הַטֵּמֵא לְ
 תְּחֻרִין וְרֵב אֵת שֶׁאֵל שֶׁאֵל
 תְּרִמָּה תְּרִמָּה, וְאִמָּא
 לֹא אֵינִי אֲדֹרִי. לֹא
 וְפִרְקֵינִי שֶׁאֵל אֵינִי הַיְּהִיָּה
 לֹא שֶׁת הִכְשֵׁךְ קֹדֶם
 שִׁמְטָמָה, אֲבָל אֵת דְּפִסָּה
 תְּפַרְשֵׁי שֶׁת הִכְשֵׁךְ תְּרִמָּה
 דְּבִי הִל אֵינִי קְדִישָׁה,
 כִּגוֹן שֶׁחֹשֶׁכְךָ הִחִסִּים
 וְחִמְצִינֵי וְשֶׁאֵל מְחַבְּרִין
 קֹדֶם קִצְיוֹתֵי שֶׁאֵל הַיְּהִיָּה
 לֹא שֶׁת הִכְשֵׁךְ כִּגוֹן
 וְאֲמִירִין מְלֵכֵי דִּיאָה
 שֶׁת הִכְשֵׁךְ, כִּגוֹן
 דְּהִמְיָה שֶׁאֵל אֵינִי תְּלִישָׁה
 הִכִּי נִמִּי קְדִישָׁה. אֲמַר
 לִיָּה בִּי נִחְמֵן בִּי יִצְחָק
 אֵי הִכִּי נִמִּי בְּגִירוּתֵי אֵינִי
 תְּפַגְמָה וְכִמְאָם קְדִישִׁין
 שֶׁאֵלֹתֵךְ כִּי מִרְיִין בִּי
 מְדַרְשָׁה כְּרֹאֵה.

וּמִיָּנִה מִהַ תְּרוּמָה בְּבוֹיָה. אַע"פ דְּסוֹקוֹ כֵּל הַתְּדִיר (נחמ"א: 58) וּבִפְרָק בְּתַלְמֵה דִּמְנוּתוֹ (דף קא.) אֵיכָל לַמִּיד דְּרַבִּי קִבְרָה דְּיוֹן מִינֵה וְאוֹקִי בְּאַתְרָהּ^א הֵכָּה אֵין לוֹמַר אֹקִי בְּאַתְרָהּ מִהַ מַעֲיֵלָה דִּמְנוּתוֹ שׁוֹה פְּרוּטָה אִף מַעֲיֵלָה לְאִכְלִיָּה כִּן דְּהָא אִכְלִיָּה דִּהֶקְדֵּשׁ מֵאִכְלִיָּה דְּתַלְמֵה יִלְיָו וְהִיאִךְ יִהְיֶה צוֹ מִיתָה אִם לֹא כְּשִׁיעוּרָה אִכְלִיָּה תְּרוּמָה דְּבִשְׁאֵר נִהְיָה לֵיכָּא מִיתָה אִלָּא אִכְלִיָּה אִפְּלִינּו לְרַבִּי דוּמִיאָ דְּתְרוּמָה וְאִם תִּאֲמַר אֲמַאי אֵין מִפְרָשׁ לֹא אִם אֲמַרְתָּ בִּשְׁאֵר מִצוֹת שֶׁלֹּא פִּירָשׁ מִיתָה עַד דְּהִי כוּיָּת בְּכַדִּי אִכְלִיָּה כִּיִּם תִּאֲמַר בְּמַעֲיֵלָה דְּלִפִּי עֵינֵין כוּיָּת הֵאֵן מִן דְּפִרָק הִנֵּהנָה (מַעֲיֵלָה י:.) אֵירָף אֵי הַמַּעֲיֵלָה אִפִּי לְזִמְנָא מְרֻבָּה וְיִי"ל דְּלִאִיכָּא נָמִי לְמִיפְרָק דְּלִיָּף מִתְּרוּמָה שֶׁלֹּא יִפְרָשׁ: **אָרְף מַעֲיֵלָה בְּבוֹיָה.** מִימָה לְרַבִּי דִּהֲכָא מַשְׁמַע דִּמְאָן דְּלִיָּף חֲטָא חֲטָא קְבִירָה לִיָּה דְּמַעֲיֵלָה בְּכוּיָת שׁוֹה תְּרוּמָה וְכוּלְהוּ אִיֵּת לֵהּ גִּזְרֵה כִּיִּם דְּפִרָק הִנֵּהנָה (גס זה שם) יִלְיָף מַעֲיֵלָה מִתְּרוּמָה לְמִילֵי טוּבָא וְרַבְּנִין לֹא פְּלִיגִי אֲרַבִּי אִלָּא לְעֵינֵין מִיתָה מִשּׁוּם דְּכַחֲבִי צוֹ וְלֹא בְּמַעֲיֵלָה וְאִם כֵּן מִיט' דְּרַבְּנִין^ב לְעֵלֵיל לְאֲמַרִי שֶׁלֹּא אִלָּא שׁוֹה פְּרוּטָה אִלָּא לְעֵינֵין מַעֲיֵלָה אֲמַר בְּתְרוּמָה עַד שִׁיבָא צוֹ כוּיָּת: **נִתְבָּוִין** אֲחֻתְהוֹן אֵת הַתְּלוּשׁ וְחֻתְךָ אֵת הַמַּחֲבֹר. ר"ת מִפְרָשׁ נִמְלָא שְׁהוּא מַחֲבֹר^ג דְּלִי נִתְבָּוִין לְחֻתְךָ תְּלוּשׁ זֶה וְחֻתְךָ מַחֲבֹר אַחֵר מֵאִי אֵירִיכָא נִתְבָּוִין לְתְלוּשׁ אִפְּלִינּו נִתְבָּוִין לְחֻתְךָ מַחֲבֹר זֶה וְחֻתְךָ מַחֲבֹר אַחֵר פְּטוּר הוֹאִיל וְלֹא אֵיִתְבַּעֲדִידָא מַחֲבֵרָתָא דְּמִנֵּי בְּצִידֵי דְּפִרָק סָפֵק אִכָּל (בְּרִיּוֹת ב.) הִיּוּ לִפְנֵינוּ שְׁתֵּי נִרוֹת וְנִתְבָּוִין לְכַזּוֹת אֵת זֶה וְכַזּוֹ אֵת זֶה פְּטוּר: **רִתֵּן** צוֹ וְלֹא צִאָרוּ. אֲרַבִּי דִּלָּא אֵיִנְטְרִיךְ לְמִידֵּרֶשׁ מִלּוֹ אִלָּא לְרַי יוֹסִי הַגִּלְגִּילִי דְּלִית לֵיהּ חֻמֶּךָ מוֹתֵר בְּהִנָּה^ד נְפִלְקָן תְּנַאי דְּלֹאִרִי חֻמֶּךָ בְּהִנָּה נְפִלְקָא אֵין מוֹנֵתָן לִכְהֵן אִלָּא הַקּוֹדֵשׁ דְּבֵר הֶרָאִי לִהְיוֹת קוֹדֵשׁ אִו מִתַּתָּן לְחֻדִּיָּה שְׁאֵין יִיתֵן אִלָּא מִיִּידִי דְּשִׁיר בְּהִנָּה לְכָל הַפְּחוֹת דְּשִׁיכָא צִיָּה נִחְיָה וְלִכְךָ מַשְׁמַע לֵיהּ לְמִידֵּרֶשׁ מִתַּתָּן לּוֹ דְּבֵר הֶרָאִי לֹאִכְלִיָּה וְלֹא דְּבֵר שְׁאֵין רָאִי אִלָּא לְאֲדוּרֵי וְהֵיטָּו

תרומה טמאה דלא חזיא אלא לאורו דאיסור הנאה ממנו
ונפקא ואם תאמר ובעל הגמרא דבעי מנהגי מילי והא הכן
תנאי דהך ברייתא דהפריש חמץ תרומה ד"ה אינה קדושה כיון
דסבירא להו דאיסור בהנאה דבר פשוט הוא דאין קדוש ומאי
קבעי ליה ים לומר דפשיטא ליה לגמרא דלא אינטריך למיתני
בברייתא ד"ה אלא לרבי יוסי הגלילי דמשום דהך דאיסורי בהנאה
לא אינטריך למיתני ולהכי בעי מנהגי מילי לרבי יוסי הגלילי אי
נמי רב נחמן גופיה דמפרש לו ולא לאורו קאמר מה"מ לפי שהיה
פשוט לו דלתיבא דכ"ע קמי הכי וכו"ג איכא בכמה דוכתי:

תלמוד. דהיינו אין מתעסק בחתיכה לגמרי ואפי' צל היתר וחתך במעינה שאם הוסיף ידו כו'. ולא היה מתעסק בשום סיבה ואפילו כו' דברי הכל. קאמר ואפי' למאן דשרי הגאח חמץ בפסח קאמר: מה להקטן הואיל ואינו ראוי לאכילה: אין סורמין מן הטמא על טהור: שיהיה לו שעם הכוס. שנראית כבר לתרומה קודם שנטמא. פסח היה מחובר והחמץ במחובר וכל זמן חיבורו לא היה ראוי לחלוץ נזות כרי הוא: עירין. מלאכים. כלומר תלמידי חכמים שהם כמלאכי בשהחמץ במחובר קאמר: ובחמץ קדישין שאליתא. מקרא הוא: הושיע אחר. אפילו בשהחמץ בתלום גמי קאמר לדיעה קדשה: דאמר

[illegible]

רצון טעמיהו צנהדרין [פד] דמיט
רממנא בתרומה ומתו זו והאי זו
מיעוטא זו ולא צמעילה וכן עיקר:
מאי טעמא דרבי גרסין: ומיה.
היינו נרגא. כלומר וריון דמיתה
מזהבא נפקא לן על כרחין הכי מילף
ומיינה מה תרומה מיתה הכתובה
זה אצילה כמדה דהוא כית אף מעילה
לאצילה כמדה עד לזכא כית ומיעה
למיימר דתנא הכי תאמר צמעילה
שחייב זה מיתה צפחות מכזית:
ומסקין לה גרסין: ומסקין לה רב
פפא. להני דשדו זיה נרגא: **ממאי**
דירבי. בתרומה כרבנן דפליגי אדאבא
שאלו צבירה ליה דבעו כית בתרומה
דילמא קאבא שאלו צבירה ליה ופער
מני למילף מיה צפחות מעילה
דהיא צשוה פרוטה מתרומה אפילו
לצפחות מכזית: **מר זריה דרבנא**
אמר. הא מתניתא דלעילא צביצושא
אייתי צבי מדרשא והכי קאמר סיפא
לא אס אמרת בשאר מלות שכן לא
לצבי צהן קרבן בשוגג א שאלו מתכוין
לזכות מלאכה כשוגג צמתכוין לאותה
מלאכה: **שם מתכוין לתפול אס**
הפסול. שהוא מתכוין לדבר המותר
וחתך את המחובר שאפילו צצבת
פפור דמלאכת מחשבת צעין שיתכוין
למחמית מחובר ומיהו שגג צצבת
שאינו יודע שהוא צבת או אינו יודע
שהמלאכה זו אסורה: **סאמר צמעילה**
שם נכדיו וז שמעל כנוו הכי כנו

וְגִיז חוֹלִין וְגִיז עוֹלָה וּמִתְכִּין לִטְוֹל שֶׁל חוֹלִין וְהִלְכָּה יָדוֹ עַל שֶׁל
 עוֹלָה וּמִכִּיר הוּא מִי עוֹלָה וְיָמִי חוֹלִין אֵלֶּה שֶׁנִּשְׁתַּכַּל בְּמִקּוֹם אֶחָד
 וְדִהֲיִינוּ שְׁאִין מִתְכִּין לְמַעֲשֶׂה זֶה וְחִיב מַעֲלֶה דּוֹחֵטָה בְּשִׁגְגָה כֹּל
 דְּהוּא כְּחֵיב וְלֹא כְּחֵז בָּהּ מִיַּעֲטוֹל כְּדִכְתִּיב בְּשֶׁנֶּת מִלֵּאכֶת מִחֲשַׁבֶּת
 וְכִכְתִּיב בְּשֶׁאֵר מִזֹּת אֲשֶׁר חָטָא בָּהֶם פֶּרֶט לְמַתַּעֲסָק^ט וְהִיָּינוּ מִתַּעֲסָק
 שֶׁמִּתַּעֲסָק בְּדָבָר אֶחָד וְכֵן זֶה לִידוֹ: ר"ג בִּר יֹאחֵז אֲמַר. הֵא לֹא
 הוּא לִיָּה לְמִיתִי וְעָלָה בְּשֶׁאֵר מִזֹּת נִמִּי אִם הִיא מִתַּעֲסָק בְּחִתִּיכָהּ
 וְאִם לֹא: בִּשְׁל הֵימָר וְעָלָה בִּידוֹ חִתִּיכָה אִסּוּר וְהִיא דְּלִין מִתְכִּין לוֹ
 וְנִשְׁתַּכַּל מִלֵּאכֶת מִחֲשַׁבֶּת הִיא וְחִיב הֵכִי קֹמֶר לֹא אִם אֲמַרְתָּ בְּשֶׁאֵר מִזֹּת
 שֶׁכֵּן לֹא חִיב בָּהֶן שְׁאִין מִתַּעֲסָק בְּדָבָר הֵימָר וְשִׁגְגָה בְּאִסּוּר כִּיּוֹלָא בּוֹ
 כִּמְתַעֲסָק בְּדָבָר הֵימָר וְעָלָה בִּידוֹ אִסּוּר: שֶׁאֵם נִתְכִּין לְהַגִּיז אִם
 מִמְּחֻבֵּר שֶׁפְּטוּר וְלֹא עֲשָׂא כִּמְתַעֲסָק לְחִתּוֹךְ תִּלּוֹשׁ וְחִתּוֹךְ מִחֻבֵּר: אֲמַר
 בְּשֶׁל הֵימָר וְכֵן יָדוֹ בְּשִׁמֵּן שֶׁל קוֹדֶשׁ שְׁמַעֲל: אֲמַר מִר בְּמֵה דְּבִרִּים אֲמַר
 אֲסִקֵּן לוֹ. בְּתַרְוּמָה כְּחֵיב רִאשִׁית דְּגֵן וְגו': וְלֹא לְאֹרֹר. אֲפִי הִיא ר
 לְכַתְּחֵלָה שֶׁמִּפְסִיד אִם הִכְהֵן: בְּשִׁגְגָה שֶׁלֹּא יָדַע שְׁטַבֵּל זֶה
 וְהִיא דְּלַעֲלִיל בְּחִמֵּךְ שֶׁלֹּא הִיָּתָה לוֹ שַׁעַת הַכּוֹשֶׁר לְתַרְוּם מִמֵּנִי דְּקוֹדֶשׁ שֶׁחֵל
 שֶׁאִם תַּרְוּמָה עָלֶיךָ לְרִאשִׁית דְּגֵן כְּחֵיב מִשְׁדָּנֵךְ לְשׁוֹן אִסּוּרֵי שֶׁחֵל
 הַשֶּׁמֶר תִּאֲמִי בְּצִית הַמִּדְרַשׁ כְּמוֹתִי דֵּהָא דְּקִמְיָה לְעִיל לִיָּה קוֹדֶשׁ
 בְּצִידֵיכֶם: מוֹרִין. מוֹרִין הוֹרָחָה: כּוּסִין. כְּמוֹתִי: רַב הוּאָה בְּרִיב דְּרִי

מסורת הש"ס

[illegible]

תורה אור השלם

1. ראשית דגגך תירשך
וַיַּצְרֶהָ וַרְאִשִּׁית גַּז
צֶאֱנָךְ תִּתֵּן לוֹ.
- דברים יח ד
2. בגזרת עירן פתגמא
ומאמר קדישין שאלתא
עד דברת די יגדען חייא
די שלט עקלאה במלכות
אנשא ולמן די יצבא
יתננה ושפל אנשים יקים
עלה:
- דניאל ד יד

הגהות הב"ח

- (א) רש"י ד"ה וחכמים וכו'
הזהיר דכתיב וכל זר לא
יאכל: (ב) ד"ה מר צריה
כו' בשוגג כשאין מתכוין:

גליון הש"ס

תום' ר"ה תתן לו. ודלחך
תנאי דאסרי חמין בהנאה.
יש לעיין דלכאורה לא
צריך קרא כלל דהא אין
יכול לקרות שם תרומ'
דאסורי הנא' לאו ידי'
הוי כדאמרינן ב' דברים
עשא' הכתוב צ"ו ועי'
כרומות דף כד ע"א:

מוסף רש"י

[illegible]